

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی

مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال

دستورالعمل کنترل و نظارت بر تولید پیاز

زعفران

تهیه و تنظیم:

معاونت تحقیقات کنترل و گواهی نهال

خرداد ۱۳۹۸

عنوان: دستورالعمل کنترل و نظارت بر تولید پیاز زعفران

این دستورالعمل با هدف تبیین روش کنترل و نظارت بر مراحل تولید پیاز زعفران که توسط کارشناس ناظر موسسه تحقیقات ثبت و گواهی نهال استفاده می‌گردد، تهیه شده است.

مراحل بازدید

۱- بازدید مرحله اول. انتخاب زمین

۱-۱- انتخاب زمین: این مرحله از بازدید قبل شروع کشت انجام شده و شرایط و موقعیت زمین قبل از انجام هر گونه فعالیت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و کارشناس نهال مؤسسه نسبت به مساحی دقیق آن قطعه و ثبت موقعیت جغرافیایی (طول و عرض) با کمک موقعیت یاب (GPS) اقدام می‌نماید.

۲-۱- کنترل تطابق نتایج آزمایشات آب و خاک زمین با شرایط مورد نیاز تولید پیاز زعفران از جمله عدم آلودگی زمین مورد نظر به عوامل بیماری زای خاکزی، نماتدها، قارچها و باکتری *Pseudomonas gladioli*، pH مناسب خاک ۸-۶/۵ و EC آن ۳ دسی زیمنس بر متر، Ec آب آبیاری ۲ دسی زیمنس بر متر، بافت خاک شنی - لومی و حاصلخیزی مناسب و میزان ماده آلی خاک حداقل یک درصد باشد. (برای تحقق این میزان ماده آلی افزودن ۶۰ تن در هکتار قابل توصیه است).

۳-۱- کنترل سابقه کشت زمین مورد تقاضا: زمین مورد تقاضا برای کاشت پیاز زعفران باید حداقل برای مدت ۶ سال سابقه کشت پیاز زعفران و حداقل سه سال سابقه کشت گیاهان با اندام تکثیری زیر زمینی (پیاز، چغندر قند، سیب زمینی و...) نداشته باشد.

۴-۱- کنترل فاصله ایمنی: زمین مورد تقاضا برای کاشت پیاز زعفران باید از مزارع یونجه، باغات سردرختی و مزارع تولیدی زعفران حداقل ۵۰ متر فاصله داشته باشد.

۲- بازدید مرحله دوم. کاشت

۱-۲- کنترل مواد گیاهی (پیازهای مادری): در این مرحله محل تامین توده/ توده های پیاز مادری تهیه شده برای کاشت مشخص می‌شود و مدارک گواهی کننده عدم ابتلاء پیاز به باکتری فوق الذکر کنترل می‌گردد. این گواهی را کلینیکهای مرجع صادر می‌نمایند.

۲-۲- کنترل تراکم و کاشت پیاز

۱-۲-۲ تراکم کاشت تعداد ۱۰۰ عدد پیاز در متر مربع

۲-۲-۲ عمق کاشت ۱۵ تا ۲۰ سانتیمتر

۳-۲-۲ فاصله میان قطعات جهت جلوگیری از تداخل فیزیکی توده ها حداقل ۵ متر

۲-۳-۴- وزن پیاز جهت کاشت در خزانه: ۳ تا ۶ گرم

۲-۲-۵- زمان کاشت پیاز زعفران اوایل شهریورماه

۳- بازدید مرحله سوم: داشت و پرورش

۳-۱- کنترل علف های هرز.

حداقل دو مرتبه عملیات وجین برای مبارزه با علفهای هرز انجام گیرد.

۳-۲- کنترل وضعیت آبیاری

پیاز زعفران در روش آبیاری غرقابی به طور متوسط ۵۰۰۰ مترمکعب در هکتار آب نیاز دارد . استفاده

از سامانه های نوین آبیاری برای تامین آب مورد نیاز پیاز زعفران ترجیح دارد.

۴- بازدید مرحله چهارم برداشت و انبارداری .

در صورت رعایت اصول به باغی برای مدت سه سال می توان از خزانه پیاز برداشت کرد. کنترل و نظارت

بر برداشت پیاز با هدف حفظ کیفیت به شرح زیر انجام می گیرد.

۴-۱- زمان برداشت پیاز زعفران زمانی است که برگها کاملاً خشک شدند.

۴-۲- برداشت پیاز در ساعاتی از روز که دما بالای ۲۷ درجه نباشد.

۴-۳- پیاز های زخمی و آسیب دیده جدا شوند.

۴-۴- پیاز ها بر اساس اندازه سورت شوند.

۴-۵- پیاز پس از برداشت در شرایط انباری مناسب بودن وجود جوندگان و حشرات نگهداری می شود.

آفات و بیماریها

در کلیه مراحل نظارتی آفات و بیماریهای خزانه تولید پیاز زعفران از جمله کرم مفتولی، باکتری

Pseudomonas gladioli، سیاهک زعفران و ... توسط کارشناس ناظر کنترل شده و در صورت مشاهده علائم

آلودگی توصیه های لازم به تولید کننده جهت انجام امور پیشگیری و مبارزه ارائه می گردد.

استاندارد پیاز قابل عرضه

بسته بندی	گروه های وزنی جهت دسته بندی (گرم)	پوشینه اولیه پیاز	ضد عفونی	عاری بودن از	جوانه انتهای	خلوص فیزیکی	تعداد جوانه فعال	ویژگی ها
توری های شبکه ای ۱۰ کیلو گرمی	۱۲-۸ ۱۶-۱۲ ۱۶≤	سالم	کنه کش قارچ کش باکتری کش	کنه قارچ باکتری	سالم (۹۸٪)	عاری بودن از ناخالصی فیزیکی و پیاز سایر گونه ها	≤ ۲%	پیاز زعفران

مدارک مورد نیاز جهت صدور مجوز تولید پیاز زعفران

۱. ارائه فرم درخواست صدور مجوز تولید پیاز زعفران
۲. معرفی نامه از سازمان جهاد کشاورزی استان
۳. ارائه تصویر اسناد مالکیت یا اجاره زمین با آدرس و کروکی
۴. ارائه نتایج آزمایش خاک (شیمی و فیزیک خاک)
۵. آزمایش سلامت خاک (نماتد)
۶. مدارک منبع تأمین آب
۷. ارائه نتایج آزمایش آب
۸. ارائه طرح و برنامه تولید
۹. تصویر مدرک تحصیلی و سوابق اجرایی مدیر فنی
۱۰. فهرست مدارک مربوط به انبار و تجهیزات
۱۱. تکمیل فرم منشور تعهدات